

سازمان پیش‌آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»

امام خمینی (ره)

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
(مهر دولتی - مهر رسمی)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

۱۴۰۱/۰۳/۰۶

آزمون اختصاصی دوره‌های کارشناسی ارشد دانشگاه باقر العلوم (ع) سال ۱۴۰۱

رشته‌های:

- ۱- فلسفه و کلام اسلامی (کد ۵۴۱)
- ۲- فلسفه دین (کد ۵۴۲)
- ۳- اخلاق گرایش اخلاق کاربردی (کد ۵۴۳)

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۲۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤالات	از شماره	تا شماره
۱	عقاید	۱۵	۱	۱۵
۲	اصول فقه	۱۵	۱۶	۳۰
۳	فقه	۱۵	۳۱	۴۵
۴	زبان انگلیسی	۱۰	۴۶	۵۵
۵	فلسفه اسلامی	۲۰	۵۶	۷۵
۶	کلام جدید	۲۰	۷۶	۹۵
۷	فلسفه غرب	۱۰	۹۶	۱۰۵
۸	زبان عربی	۱۵	۱۰۶	۱۲۰

در این آزمون پاسخ اشتباه به سؤال، نمره منفی دارد.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضاء در جدول زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... در این آزمون شرکت می‌نمایم.

امضاء

عقاید:

۱- مراد از فطرت در دلیلی فطری بر اثبات خدای متعال کدام است؟

- (۱) فطرت القلب
(۲) فطرت العقل
(۳) فطرت العقل البدیهی
(۴) الفطریات المنطقی

۲- دلیل معتزله بر نفی صفات از ذات الهی کدام است؟

- (۱) قدیم بودن ذات الهی
(۲) عینیت ذات الهی با صفات
(۳) بساطت ذات الهی
(۴) عدم امکان شناخت صفات

۳- کدام عبارت درباره قضا و قدر صحیح است؟

- (۱) قضا واحد و قدر متعدد است.
(۲) قضا متعدد و قدر واحد است.
(۳) قضا و قدر هر دو واحد اند.
(۴) قضا و قدر هر دو متعدد اند.

۴- معنای صحیح در تعریف اصطلاحی نبی کدام است؟

- (۱) انه الانسان المخبر عن الله تعالى بغير واسطه احد من البشر
(۲) انه الانسان المخبر عن الله تعالى بالوحي
(۳) انه الانسان المخبر عن الله تعالى بواسطة الملك
(۴) انه الانسان المخبر عن الله تعالى بغير واسطه

۵- مختار الامامیه در عصمت انبیا کدام است؟

- (۱) عصمت از کبیره مطلقاً
(۲) عصمت از کبیره مطلقاً و صغیره قبل از بعثت
(۳) عصمت از کبیره و صغیره بعد از بعثت
(۴) عصمت از کبیره و صغیره مطلقاً

۶- نسبت میان «امامت» و «نبوت» کدام است؟

- (۱) عموم و خصوص مطلق
(۲) تساوی
(۳) عموم و خصوص من وجه
(۴) تباین

۷- کدام گزینه درباره رجعت کنندگان صحیح است؟

- (۱) إنّ المرجوعین أوصاف الاشخاص و دولتهم
(۲) إنّ المرجوعین هم الأشخاص و ذواتهم
(۳) ان المرجوعین ذوات الاوصاف فی ابدان اخر.
(۴) إنّ المرجوعین هم الأشخاص باعتبار صفاتهم.

۸- کدام گزینه در معنای «معاد جسمانی» صحیح است؟

- (۱) إعادة الانسان في يوم البعث ببدن و ارجاعه الى الحياة (۲) إعادة الانسان في يوم البعث ببدنه بعد الخراب
(۳) إعادة الحياة للانسان في دار الآخرة (۴) إعادة الحياة للانسان بعد موته

۹- اشکال نویسنده کتاب در تعریف امامت به « آئها رئاسه عامه فی امور الدین و الدنیا » کدام است؟

- (۱) برگفته از تعریف اهل سنت است.
(۲) ریاست در دین مستلزم علم به همه امور دینی است.
(۳) جامع شئون امامت نیست.
(۴) امامت ملازمه ای با ریاست در امور دنیایی ندارد.

۱۰- دلیل بر وجوب تقیه در موارد وجوب کدام است؟

- (۱) استثنائات حکم تقیه و دلیل نفی ضرر
(۲) دلیل نفی ضرر و حیث رفع
(۳) حکم عقل و حدیث رفع
(۴) عمومات تقیه و دلیل نفی ضرر و حدیث رفع

۱۱- « کُلّ فاطمیّ عالم زاهد خرج بالسيف مع ادعاء الإمامة » دیدگاه کدام یک از مذاهب است؟

- (۱) زیدیه (۲) اسماعیلیه (۳) کیسانیه (۴) فطحیه

۱۲- کدام یک عقیده «مجبره» است؟

- (۱) منکر رابطه سبیت بین اشیاء و خلق افعال بندگان بدون دخالت آنان هستند.
(۲) منکر استناد افعال به انسان ها هستند هر چند اختیار را می پذیرند.
(۳) قایل به واگذاری افعال به خود انسان بدون دخالت الهی اند.
(۴) قایل به جبران شرور عالم طبیعت در روز معاد هستند.

۱۳- غایت بعثت انبیاء کدام است؟

- (۱) التنزیه و التزکیة
(۲) تعلیم الحکمة و المعرفة
(۳) ارشاد الناس نحو مصالحهم و مفسدهم
(۴) اداء الرساله الاصلاحیه

۱۴- کدام عبارت پیرامون قدرت خداوند صحیح است؟

- (۱) اعمال قدرت خداوند متوقف بر وجود شرط است.
(۲) قدرت خداوند بر اساس مصالح و مفسدات است.
(۳) اعمال قدرت خداوند متوقف بر عدم مانع است.
(۴) خداوند قدرتش را از مجاری عادی اعمال می کند.

۱۵- قوه الهام در وجود امام، غایت کدام قوه در وجود انسان است؟

- (۱) قوه حدس (۲) قوه ادراک امور علویه (۳) قوه حس مشترک (۴) قوه ذاکره

اصول فقه:

۱۶- دلالة الالفاظ علی معانیها فی آیه لغة کانت:

- (۱) ذاتیة - بالجعل و التخصیص من واضع تلك الالفاظ لمعانیها
(۲) عرضیة - من نفس الالفاظ التي يستعملها الانسان.
(۳) ذاتیة - من نفس الالفاظ التي يستعملها الانسان.
(۴) عرضیة - بالجعل و التخصیص من واضع تلك الالفاظ لمعانیها

۱۷- اذا قلنا: «ان الدلالة تابعة للارادة» و «ان الدلالة غير تابعة للارادة» بالترتيب یسمى:

- (۱) التصدیقیة - التصوریة
(۲) التصوریة - التصدیقیة
(۳) تعینیا - تعینیا
(۴) تعینیا - تعینیا

۱۸- استعمال مشتق در زمان حال و گذشته، به ترتیب چگونه است و چرا؟

- (۱) مجاز - حقیقت، به دلیل اطراد و شمول
 (۲) حقیقت - حقیقت، به دلیل تبادر و اطراد
 (۳) حقیقت - مجاز، به دلیل اطراد و صحت سلب
 (۴) حقیقت - مجاز، به دلیل تبادر و صحت سلب

۱۹- کدام یک در خصوص دلالت صیغه امر و صیغه نهی بر مره و تکرار صحیح است؟

- (۱) امر همواره دلالت بر مره می نماید. ولی نهی دلالت بر تکرار می کند.
 (۲) صیغه امر و صیغه نهی همواره دلالت بر تکرار می کنند.
 (۳) امر همواره دلالت بر تکرار می نماید. ولی نهی دلالت بر مره می کند.
 (۴) صیغه امر و صیغه نهی به خودی خود نه دلالت بر مره می کنند و نه دلالت بر تکرار.

۲۰- کدام یک مفهوم مخالف ندارد؟

- (۱) حصر، غایت (۲) وصف، حصر (۳) عدد، لقب (۴) شرط، فحوی الخطاب

۲۱- آیا استعمال عام در مخصّص مجاز است؟

- (۱) چه مخصّص متصل باشد چه منفصل مجاز است.
 (۲) چه مخصّص متصل باشد چه منفصل حقیقت است.
 (۳) در مخصّص منفصل حقیقت است در مخصّص متصل مجاز
 (۴) در مخصّص متصل حقیقت است در مخصّص منفصل مجاز

۲۲- تنافی مطلق با مقید در چه صورتی رخ می دهد؟

- (۱) تکلیف در هر دو معلق بر قیدی و شرطی نباشد.
 (۲) تکلیف در مطلق، معلق بر شرطی و در مقید، معلق بر شرط دیگری باشد.
 (۳) تکلیف در مطلق و مقید هم سنخ باشند.
 (۴) با دلیل خاصی احراز کنیم که مطلوب در مطلق و مقید متعدد است.

۲۳- معنای محل نزاع در حسن و قبح و رای اشاعره کدام است؟

- (۱) مراد کمال و نقص در افعال اختیاری است و اشاعره قایل به عقلی بودن آن است.
 (۲) مراد مدح و ذم در افعال اختیاری است و اشاعره منکر ادراک عقل در استحقاق مدح و ذم افعال است.
 (۳) مراد ملائمت و منافرت افعال با نفس است و اشاعره منکر عقلی بودن آن است.
 (۴) مراد ملائمت و منافرت افعال با نفس است و اشاعره قایل به عقلی بودن آن است.

۲۴- آیا از وجوب شرعی واجب عقلا وجوب شرعی مقدمه اش لازم می آید؟

- (۱) وجوب مقدمه مطلقا
 (۲) تفصیل بین شرط شرعی و غیر شرعی
 (۳) تفصیل بین مقدمه موصله و مقدمه غیر موصله
 (۴) عدم وجوب مقدمه مطلقا

۲۵- تفاوت اماره و اصل عملی کدام است؟

- (۱) اطلاق حجت در اماره لغوی است ولی در اصل عملی شرعی است.
 (۲) اماره سببیت دارد ولی اصل عملی طریقیّت دارد.
 (۳) اماره متعلّق خود را اثبات می کند ولی اصل عملی متعلّق خود را اثبات نمی کند.
 (۴) لسان اماره حکایت از واقع ندارد ولی لسان اصل عملی لسان حکایت از واقع دارد.

۲۶- چرا منصوص العلة و قیاس الویت حجت است؟

- (۱) از جهت استثناء از قیاس
(۲) به دلیل اجماع
(۳) از باب حجیت ظهور
(۴) چون فی نفسه موجب علم می شود.

۲۷- استصحاب در چه صورتی اجرا می گردد؟

- (۱) اینکه مشکوک حالت سابقه داشته باشد و شارع آن را معتبر نداند.
(۲) اینکه مشکوک حالت سابقه نداشته باشد و تکلیف مطلقاً مجهول باشد.
(۳) اینکه مشکوک حالت سابقه نداشته باشد و تکلیف اجمالاً معلوم باشد.
(۴) اینکه مشکوک حالت سابقه داشته باشد و شارع آن را معتبر بداند.

۲۸- معنای اصطلاحی «حجت» در علم اصول کدام است؟

- (۱) کل شیء یصلح ان یحتج به علی الغیر
(۲) کل شیء یثبت متعلقه و لایبلغ درجه القطع
(۳) کل شیء قطع عذر الخصیم و یبطله
(۴) کل ما یتألف من قضایا تنتج مطلوباً

۲۹- کدام یک فرق مصلحت سلوکیه و مصلحت تسهیل است؟

- (۱) در مصلحت سلوکیه، مصلحت به شخص مکلف باز می گردد به خلاف مصلحت تسهیل که ملاک آن مصلحت نوعیه است.
(۲) در مصلحت سلوکیه، مصلحت به نوع باز می گردد به خلاف مصلحت تسهیل، مصلحت به شخص مکلف باز می گردد.
(۳) مصلحت سلوکیه عقلانی است ولی مصلحت تسهیل عقلی.
(۴) مصلحت سلوکیه عقلی است ولی مصلحت تسهیل عقلانی.

۳۰- اجماع منقول حجت است اگر کاشف از حکم باشد :

- (۱) در نظر منقول الیه
(۲) در نظر هر دو
(۳) در نظر اهل حل و عقد
(۴) در نظر ناقل فقط

فقه:

۳۱- شک در اثناء وضو و بعد آن به ترتیب کدام است؟

- (۱) شک در نیت وضو را باطل می کند.
(۲) شک در وضو مورد اعتنا نمی باشد و وضو صحیح می باشد.
(۳) شک در اثناء وضو (نیت وضو) باید از اول وضو بگیرد اما بعد از آن اعتنا نمی شود.
(۴) شک در اثناء وضو همان حکم بعد از آن می باشد.

۳۲- کدام گزینه در عبارت ذیل صحیح می باشد؟ (السوق أعاننا الله علیه و ثبتنا بالقول الثابت لديه)

- (۱) احتضار (۲) موت (۳) صلاه (۴) تیمم

۳۳- «الطهارة وهی لغه النظافة و شرعاً استعمال طهور...» کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) بالماء (۲) مشروط بالنیه (۳) بالمطهرات (۴) بالماء و التراب

۳۴- حکم نماز در لباس مشکوک به نجاست یا غضب چیست؟

- (۱) مبطل نماز است.
(۲) اگر وقت دارد بهتر است اعاده نماید.
(۳) نماز صحیح است.
(۴) کراهت دارد.

۳۵- کفاره نذر معین و عهد کدام یک از گزینه های ذیل می باشد؟

- (۱) یک ماه روزه، اطعام مسکین
(۲) دو ماه روزه پشت سرهم
(۳) دو ماه روزه، اطعام ۶۰ مسکین
(۴) آزاد کردن زندانی

۳۶- کدام گزینه خمس ندارد؟

- (۱) گوسفندانی که در چراگاه رشد می کنند.
(۲) مال حلال مخلوط به حرام که مقدار و صاحبش را نمی داند.
(۳) سودی که از راه کسب و کار باشد.
(۴) غنیمت جنگی

۳۷- کدام گزینه در خصوص موارد وجوب زکات با توجه به عبارت ذیل صحیح می باشد؟

(و يشترط فيهما التملك بالزراعة)

- (۱) الحنطه (۲) الغلات (۳) التمر (۴) الزبيب

۳۸- کدام یک در خصوص مالکیت یا اجازه مالک صحیح می باشد؟

- (۱) شرط صحت عقد می باشد.
(۲) شرط جواز عقد می باشد.
(۳) شرط لزوم عقد می باشد.
(۴) کاشف از صحت عقد می باشد.

۳۹- لو حدث في الحيوان عيب قبل القبض ...

- (۱) للمشتري الرد فلا ارش
(۲) مع وجود الخيار العيب الرد ولا غير فلا.
(۳) فللمشتري الرد فموضع وفاق و اما الارش لا.
(۴) فللمشتري الرد و الرش

۴۰- کدام مورد اگر عقد بیع جاری کند، عقدشان باطل است؟

- (۱) الهازل، المختار (۲) الغافل، النائم (۳) الغافل، القاصد (۴) الهازل، المميز

۴۱- يجب قضاء الفرائض اليومية مع الفوات حال...

- (۱) الكفر الاصلی (۲) الحيض و النفاس (۳) الارتداد (۴) الجنون و الصغر

۴۲- ما هو معنى « التكتف في الصلاة » و ما هو حكمه؟

- (۱) وضع احدى اليدين على الاخرى ، يجب تركه (۲) رفع اليدين الى الاذنين في مقام التكبير ، يستحب
(۳) وضع احدى الراحتين على الاخرى، يجوز (۴) الضحك المشتمل على الصوت و ان لم يكن فيه ترجيع ، يجب تركه

۴۳- « هي البيع بما يتفقان عليه من غير تعرض للأخبار بالثمن » تعريف کدام بیع است؟

- (۱) مساومه (۲) مرابحه (۳) مواضعه (۴) مزابنه

۴۴- اجازه بعدی صادره از طرف مالک در بیع فضولی ...

- (۱) کاشف از صحت عقد از زمان اجازه است.
(۲) کاشف از صحت عقد از زمان عقد است.
(۳) اجازه بعدی مالک را به زمان عقد نقل می دهد.
(۴) ناقل صحت عقد از زمان عقد است.

۴۵- « لو صام المسافر حيث يجب عليه القصر عالماً ... و لو كان جاهلاً ... و الناسی للحکم، أو للقصر يلحق ... »

بالترتیب:

- (۱) فلا إعادة قضاء - فلا إعادة - بالعامد
(۲) إعادة قضاء - فلا إعادة - بالجاهل
(۳) فلا إعادة قضاء - إعادة - بالجاهل
(۴) إعادة قضاء - فلا إعادة - بالعامد

زبان انگلیسی:**PART A: Vocabulary**

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3) or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet

- 46. The man found dead is believed .....**
1. to be murdered	2. to have murdered
3. might be murdered	4. to have been murdered
- 47. After the storm, the place looked ..... it had been the stage for weeks of brutal fighting.**
1. as	2. as though	3. like if	4. how
- 48. I'm sorry ..... you all this time. It wasn't my intention.**
1. to be ignored	2. to have been ignored
3. to have been ignoring	4. to ignore
- 49. We haven't seen him in a while. I think he ..... the night of the accident.**
1. could have arrested	2. may be arrested
3. should have been arrested	4. might have been arrested
- 50. I wish I ..... those words. But now it's too late.**
1. not having said	2. have never said
3. never said	4. had never said
- 51. .... forced to do anything. He acted of his own free will.**
1. In no way was he	2. No way he was
3. In any way he was	4. In any way was he

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and choose the best choice (1), (2), (3) or (4). Then mark it on your answer sheet.

Personality and health

There is increasing evidence that health is linked to personality. However, until now, the relationship has not affected the way health care is delivered. There are several reasons for this. Some health workers doubt whether there is a direct link between health and personality or whether it's just a coincidence. Some feel it is their professional duty to treat all patients in the same way. Others argue that delivering health services according to patients' personalities will have minimal impact and therefore isn't worth the effort. However, some psychologists believe that applying different procedures to people with different personalities could have a significant, positive effect on health.

Research into personality has, in recent years, focused on the Big Five model of personality types. This model measures how neurotic, extrovert, open to experience, agreeable and conscientious a person is. Some of these personality types have been studied in relation to health.

For example, conscientious people tend to be less likely to smoke, drink too much alcohol or be inactive. However, in other cases, the relationship is less clear. Neurotic behaviour, for instance, has been found in some studies to increase the risk of death, in others to protect people from illness and in others to have no link to health at all.

Even so, if health workers applied an understanding of personality to the services they provide, they could influence the extent to which patients act on advice and follow their treatment. For example, high sensation-seeking individuals, who are extroverts and unconscientious in the Big Five model and tend to take part in risky activities, respond to drama, energy and emotion. Thus, to encourage those people to follow health advice, health promotions can be designed to incorporate those factors. An example of this was the campaign SENTAR which aimed to reduce cannabis use among high sensation-seeking teenagers. By creating a suitable television advert, they successfully engaged these youths and reduced their recreational drug use. Of course, this approach isn't always possible. It is often impractical and expensive to create several versions of a campaign to reach different personality types. However, recent developments in computer technology, cookies and targeted advertising may allow this approach to be used more in future.

Until now, the focus of personality-health research has been to explore the link between personality and health and has had very little practical application. Thus, health workers have not engaged deeply with it. However, by suggesting, trialing and implementing practices to engage patients with different personalities, the relationship between psychology researchers and health workers could improve, along with the health of the general public.

52. Who is the article most likely aimed at?

1) neurotic people	2) health workers outside psychology
3) patients at a clinic	4) psychologists

53. Which of these is NOT a reason why clinicians do not currently consider personality in their approach to healthcare?

- 1) They lack sufficient training in psychology
- 2) They consider it their duty to treat all patients equally.
- 3) They doubt whether a person's personality directly affects their health.
- 4) They think the effect on a patient's health will be hardly noticeable.

54. It can be inferred that the campaign SENTAR .....

- 1) failed to reduce cannabis use among teenagers.
- 2) was designed to attract conscientious, high sensation-seeking teenagers.
- 3) used drama and energy in its design.
- 4) was delivered across multiple media, including television and online.

55. The writer believes that improving computer technology .....

- 1) can help health workers deliver appropriate messages to different types of people.
- 2) can help psychologists better understand the link between personality and health.
- 3) will affect the number of high sensation-seeking people in the population.
- 4) will ensure that more people are aware of public health campaigns.

فلسفه اسلامی:

۵۶- وحدت و وجود از نظر مصداق چه نسبتی دارند؟

- (۱) مباین هستند.
 (۲) عموم و خصوص مطلق هستند.
 (۳) عموم و خصوص من وجه هستند.
 (۴) برابر و مساویند.

۵۷- منظور از حمل مؤاطات چیست؟

- (۱) جایی که شیئی حقیقتاً وبدون واسطه بر موضوع حمل نمی شود، بلکه حملش نیازمند در تقدیر گرفتن ذو و یا مشتقی از آن است.
 (۲) در جایی که موضوعش بالفعل مصادیق محقق دارد یا دست کم امکان آن که مصادیقی از آن واقعا تحقق یابد را دارد.
 (۳) جایی که شیئی حقیقتاً وبدون واسطه بر موضوع و محمول حمل می شود.
 (۴) قضیه ای که بیان گر وصفی از اوصاف موضوع یا حکمی از احکام آن می باشد نه اصل ثبوت آن.

۵۸- دو امر وجودی غیر متضایف را که در محل واحد، زمان واحد، و از جهت واحد باهم جمع نمی شوند را چه می نامند؟

- (۱) متناقضان (۲) متقابلان (۳) تقابل عدم و ملکه (۴) متضادان

۵۹- ملاک تقدم و تأخر علی چیست؟

- (۱) مطلق ثبوت و تحقق است.
 (۲) وجوب وجود است.
 (۳) تقرر ماهیت است.
 (۴) انتساب به زمان است.

۶۰- تقابل بین واحد و کثیر از دیدگاه علامه طباطبایی چه نوع تقابلی است؟

- (۱) اختلافی تشکیکی (۲) تقابل متضادان (۳) تقابل متضایفان (۴) تقابل عدم و ملکه

۶۱- کدام یک از حرکت قطعی و توسطی در خارج تحقق دارد؟

- (۱) حرکت قطعی در خارج و حرکت توسطی در ذهن تحقق دارد.
 (۲) حرکت توسطی در خارج و حرکت قطعی در ذهن تحقق دارد.
 (۳) هر دو در خارج تحقق دارد.
 (۴) هیچکدام در خارج تحقق ندارند و اعتبار ذهن هستند.

۶۲- از دیدگاه مشهور فلاسفه، حرکت در چه مقولاتی واقع می شود؟

- (۱) حرکت در مقولات کم و کیف و وضع و این مقولات نسبی (۲) حرکت در مقولات عرض به اضافه مقوله جوهر
 (۳) حرکت تنها در ۴ مقوله کم و کیف و وضع و این (۴) حرکت فقط در مقولات نسبی

۶۳- از دیدگاه حکمت متعالیه مصادیق علم حضوری کدام است؟

- (۱) علم الشیء بنفسه، علم العلة بمعلولها و علم المعلول بعلة
 (۲) علم الشیء بنفسه
 (۳) علم العلة بمعلولها و علم المعلول بعلته اذا كان مادیین
 (۴) ما لیس بین العالم و المعلوم علیة و لا معلولیة بل هما معلولا علة ثالثة

۶۴- کدام یک شر از دیدگاه افلاطون است؟

- (۱) شر، به دو صورت است شر مطلق و شر نسبی که شر مطلق نیاز به علت ندارد.
 (۲) خیر و شر هر دو در جهان تحقق دارند و چون با هم در تضاد هستند، مستند به مبدأ واحد نیستند.
 (۳) شر، یک حقیقت ذهنی است و نیاز به علت ندارد.
 (۴) شر، نیستی و عدم است و در نتیجه عدم نیاز به علت ندارد.

۶۵- کیفیت علم واجب تعالی چگونه است؟

- (۱) این علمه حضوری قبل الایجاد و حصولی بعد الایجاد
- (۲) این علمه حضوری کیفما صور
- (۳) این علمه حضوری فی المجردات و الارتسامی الحصولی فی الصور المادیة
- (۴) این علمه حضوری فی مقام الذّات و الارتسامی الحصولی بما سواى ذاته من الموجودات

۶۶- آیا می توان وجود را به جوهر یا عرض تجسم کرد؟

- (۱) خیر. زیرا تقسیم به جوهر و عرض از تقسیم های ثانویه وجود است.
- (۲) خیر. زیرا فلاسفه ماهیات ممکن الوجود را به دو قسم جوهر و عرض تقسیم کرده اند.
- (۳) بله. زیرا اگر کسی مفهوم جوهر را مساوی با « غیر عرض » قرار دهد می تواند مطلق موجود را به جوهر و عرض تقسیم کند به طوری که واجب تعالی هم یکی از مصادیق جوهر به شمار آید.
- (۴) خیر. زیرا اگر وجود تقسیم به جوهر و عرض شود لازمه اش این است که واجب الوجود جزء مقولات باشد.

۶۷- آیا موجودات مجرد مختص به جواهر است؟

- (۱) بله. چون از مصادیق موجودات مجرد واجب الوجود است.
- (۲) بله. زیرا نفوس و مجردات تام از قبیل جواهر مجرد است.
- (۳) خیر. زیرا هریک از مجرد و مادی می تواند جوهر و یا عرض باشد.
- (۴) خیر. زیرا وجود عینی یا از قبیل وجود جسم و صفات جسمانی و یا از این قبیل نیست.

۶۸- اصطلاح « ماده » در فلسفه به چه معنا می باشد؟

- (۱) به موجودی گفته می شود که زمینه پیدایش موجود دیگر باشد.
- (۲) به قضایایی که قیاس از آنها تشکیل می شود. صرف نظر از شکل و هیئت ترکیبی آنها که ماده قیاس می گویند.
- (۳) به موجودی گفته می شود که دارای صفات خاصی از قبیل جرم، جذب، اصطکاک پذیری و... باشد.
- (۴) کیفیت واقعی نسبت بین موضوع و محمول قضیه (ضرورت، امکان، امتناع) را ماده گویند.

۶۹- ماهیت مکان از دیدگاه ملاصدرا کدام است؟

- (۱) هیولای اجسام یا صورت ها و فعلیت های آن ها.
- (۲) بعد جوهری مجردی است که مساوی با حجم جهان می باشد.
- (۳) فضای جسمانی مستقلی که جهان در آن گنجانده شده است.
- (۴) سطح داخلی جسم حاوی که مماس با سطح ظاهری جسم محوی باشد.

۷۰- این تعریف از زمان مربوط به چه کسی است؟ « حقیقت زمان عبارت است از : بعد و امتدادی گذرا که هر جسمی در ذات خود علاوه بر امتدادهای نا گذرا (طول و عرض و ضخامت) از آن برخوردار است.»

- (۱) ابن سینا (۲) فارابی (۳) شیخ اشراق (۴) ملاصدرا

۷۱- فلاسفه از قاعده امکان اشرف برای اثبات چه چیزی استفاده می کنند؟

- (۱) عالم مثال و عالم ماده
- (۲) انواع جوهر عقلانی
- (۳) انواع جوهرهای عقلانی و برخی نیز برای اثبات این عالم استفاده کرده اند.
- (۴) سلسله مراتب عوالم هستی

۷۲- امکان ادراک دو یا چند صورت و مقایسه آنها با یکدیگر دلیلی برای اثبات:

- (۱) علم حضوری است.
- (۲) تجرد ادراک است.
- (۳) علم حصولی است.
- (۴) وجود عالم ماده است.

۷۳- در علم حضوری علت مفیضه به معلول و بالعکس، اتحاد عالم و معلوم، چه نوع اتحادی است؟

- (۱) اتحاد عرض و جوهر
(۲) اتحاد تشکیکی مراتب وجود
(۳) اتحاد هیولی اولی و صورت
(۴) اتحاد ماده ثانیه با صورت

۷۴- منظور از عقل تفصیلی کدام است؟

(۱) در صورتی که عقل نسبت به همه معقولات، حالت بالقوه داشته باشد و واجد هیچ صورت کلی نبوده و از ادراک بالفعل کلیات محروم باشد.

- (۲) در صورتی که عقل، معقولات فراوانی را یک جا و به نحو بسیط تعقل کند بدون تمییز آن‌ها از یکدیگر.
(۳) در صورتی که عقل، معقولات متعددی را واجد شده و از ادراک کلیات برخوردار شود، همراه با تمییز آن‌ها از یکدیگر.
(۴) عقلی که کلیاتی را که قابل صدق بر کثیرین است را درک کند.

۷۵- علت افاضه کننده صورت‌های کلی یک جوهر مجرد کدام است؟

- (۱) علت مادی
(۲) جوهر صورت
(۳) جوهر جسمانی
(۴) جوهر عقلی مجرد

کلام جدید:

۷۶- اشکال ذیل مربوط به کدامیک از براهین اثبات وجود خداست؟

« این برهان فقط می‌تواند امکان و حدوث صورت جهان را اثبات کند نه ماده جهان را و برای اثبات امکان ماده جهان باز لازم

است که اثبات شود که همه اشیای جهان در ذاتشان عاجز از ایجاد هماهنگی هستند.»

- (۱) مبتنی بر دلیل انباشتی
(۲) فطرت
(۳) نظم
(۴) حدوث عالم

۷۷- کدام یک از ویژگی‌های دلیل انباشتی نیست؟

- (۱) اعطاء نقشی درخور به اجزاء دلیل
(۲) عدم توجه به قرائن همگرا و شواهد جزئی
(۳) چند بعدی بودن دلیل انباشتی
(۴) ارائه تصویری جامع و معنادار از مدعا

۷۸- کدام یک درباره اصل انتقال عجز صحیح است؟

- (۱) دلیل بر ناسازگاری علم خداوند با اختیار انسان - اگر شخصی قادر نباشد از وقوع واقعیت X جلوگیری کند و نیز نتواند از استلزام X نسبت به واقعیت Y جلوگیری کند، آنگاه نمی‌تواند از وقوع Y جلوگیری کند.
(۲) دلیل بر سازگاری علم خداوند با اختیار انسان - اگر شخصی قادر نباشد از وقوع واقعیت X جلوگیری کند و نیز نتواند از استلزام X نسبت به واقعیت Y جلوگیری کند، آنگاه نمی‌تواند از وقوع Y جلوگیری کند.
(۳) دلیل بر اثبات قدرت الهی - اگر شخصی قادر نباشد از وقوع واقعیت X جلوگیری کند، آنگاه نمی‌تواند از لوازم آن نیز جلوگیری کند.
(۴) دلیل بر اثبات علم مطلق الهی - اگر شخصی علم به وقوع واقعیت X داشته باشد و نیز بداند که X مستلزم واقعیت Y است، آنگاه عالم مطلق نسبت به واقعیت X خواهد داشت.

۷۹- بر اساس دیدگاه سنتی مسیحیت و دکترین کلیسای کاتولیک و مصوب اولین شورای واتیکان، معجزه دلیل و شاهد

قاطع بر صدق چه مسئله‌ای است؟

- (۱) وجود خداوند
(۲) وجود عالم مابعد الطبیعی
(۳) علم و قدرت مطلق خداوند
(۴) صدق وحی

۸۰- کدام گزینه درباره‌ی معضل تخمین و تقریب « کی برگزیده است » صحیح است؟

- ۱) اگر تحقیق تاریخی را به عنوان نمودی از استدلال آفاقی مبنای ایمان به مسیح بدانیم باید از یقین دست برداریم و به ظن و گمان بسنده نماییم زیرا در حوزه پژوهش تاریخی همواره با احتمال سروکار داریم.
- ۲) ایمان امری ثابت است که هیچ حالت تعویق و تعلیقی در آن نیست، التزامی است که فرد در هیچ شرایطی حاضر به رها کردن آن نیست.
- ۳) ایمان عالی‌ترین شورمندی انسان است؛ لذا پذیرش ایمان به معنای خطر کردن است.
- ۴) ایمان جهشی بدون سنجش عقلانی است، پس باید به داخل دریای ایمان جهید.

۸۱- تجارب تفسیری در تجربه‌های دینی به خاطر کدام ویژگی دینی به شمار می‌رود؟

- ۱) از آن جهت که تجربه‌ی یک رویداد دینی مانند رویت فرشتگان است.
- ۲) تجربه‌ی حسی، یک تجربه‌ی ناگهانی و غیرمنتظره است؛ لذا دینی است.
- ۳) از جهت ایمان راسخ فاعل تجربه به درستی آن، دینی محسوب می‌شود.
- ۴) از آن جهت که از پیش آنها را در پرتو شبکه‌ی تفسیری دینی نگریسته‌اند.

۸۲- از منظر دورکیم، نیروی جاوید بی‌نام و نشان و غیر متشخص چه نامیده می‌شود؟

- ۱) اصل مانا
- ۲) اصل مانیتو
- ۳) نیروی کائنات
- ۴) اصل توتومی

۸۳- تحقیق‌پذیری اخروی، پاسخ فیلسوف دین، جان هیک، به کدام مسئله‌ی دینی است؟

- ۱) اثبات وجود معاد در تفکر مسیحیت
- ۲) اثبات حقانیت وحی
- ۳) اثبات معناداری گزاره‌های دینی
- ۴) اثبات بی‌معنایی گزاره‌های دینی

۸۴- عواملی که در قرن بیستم، نگرش توانایی علم در تبیین واقعی از جهان را مورد تردید قرار داده است، کدام است؟

- ۱) جدایی علم از دین، فیزیک نیوتنی، اصل علیت
- ۲) نظریه هرج و مرج، فیزیک کوانتم، تجدید نظر در اصل علیت، اصل کیهان‌شناختی انسان محورانه
- ۳) نظریه هرج و مرج، فیزیک نیوتنی، اصل علیت، اصل کیهان‌شناختی خدا محورانه
- ۴) جدایی علم از دین، فیزیک نیوتنی، اصل علیت، اصل کیهان‌شناختی انسان محورانه

۸۵- وجود نیروهای فراطبیعی در انسان که دانش فراروانشناسی با آن سروکار دارد، مانند ادراکات فراحسی (ESP)، چه مسئله‌ای را در حوزه الهیات اثبات می‌کند؟

- ۱) اثبات ساحت روحی انسان
- ۲) اثبات عالم غیرمادی در خلقت
- ۳) اثبات قدرت‌های غیرمادی در انسان
- ۴) اثبات معاد و زندگی پس از مرگ

۸۶- بنیان‌گذار الهیات مدرن، از نظر نویسندگان مسیحی کدام است؟

- ۱) مک اینتایر
- ۲) شلایرماخر
- ۳) آنتونی فلو
- ۴) بلز پاسکال

۸۷- کدام فرد در تحلیل منشاء دین از اصطلاح فرافکنی استفاده می‌کند؟

- ۱) فروید
- ۲) مارکس
- ۳) دورکهایم
- ۴) فویرباخ

۸۸- کدام عبارت درباره خداشناسی فطری صحیح است؟

- ۱) خداشناسی فطری یافتن خداوند با علم حضوری است و شناخت حصولی خداوند نیز نمی‌تواند فطری باشد.
- ۲) خداشناسی فطری به معنای مواجهه انسان‌ها با خداوند است که از سنخ گرایش‌هاست.
- ۳) خداشناسی فطری یافتن خداوند با علم حضوری است و شناخت حصولی خداوند نیز می‌تواند فطری باشد.
- ۴) خداشناسی فطری به معنای بی‌نیازی خدا از استدلال است و از حسیات به شمار می‌رود.

۸۹- از نظر قاضی سعید قمی، مقصود امام علی (ع) از نفی صفات (کمال الاخلاص له و نفی الصفات عنه) چیست؟

- ۱) ذات خداوند جانشین همه صفات اوست.
- ۲) مراد نفی صفات مغایر با ذات و زائد بر آن است.
- ۳) لزوم نفی هر گونه صفت از خداوند
- ۴) در مرتبه ای از سلوک جز ذات الهی چیز دیگری (حتی اسماء و صفات) مشاهده نمی شود.

۹۰- در باره علم پیشین الهی و اختیار انسان، کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) اعتقاد به علم پیشین الهی جبر گرایی است و نافی اختیار آدمی است.
- ۲) علم مطلق الهی شامل امور ممکن استقبالی نمی شود چون در زمان حال عدمی است.
- ۳) همان گونه که قادر نبودن خدا بر ایجاد ممتنعات، محدود کننده قدرت او نیست، عالم نبودن او به قضایای آینده محدود کننده علم او نیست.
- ۴) علم پیشین الهی با اراده و اختیار انسان ناسازگار نیست و ضرورت علی جبر کلامی نیست.

۹۱- ملاک معناداری پوزیتیویست ها چیست و مدعای شان کدام است؟

- ۱) ابطال پذیری - گزاره های دینی بی معنایند.
- ۲) تحقیق پذیری - گزاره های دینی بی معنایند.
- ۳) تحلیل پذیری - پدیده های خارجی صرفا معنا دارند.
- ۴) تجربه گرایی - گزاره های فراتجربی معنای علمی ندارند لکن فلسفی اند.

۹۲- عقل گرایی اعتدالی کدام است؟

- ۱) عقل حجت الهی است ولی در مورد صفات الهی و اموری چون آن ناکافی است.
- ۲) عقل انسان در امور دینی حاکم و در امور اخروی تابع است.
- ۳) ادله خدا باوران باید به گونه ای باشد که عقلای عالم را اقناع کند.
- ۴) عقل در باورهای دینی ناکارآمد ولی در امور معیشتی توانا است.

۹۳- پلورالیسم حقانیت به چه معناست؟

- ۱) حق آن است که همه ادیان، حق حیات مسالمت آمیز در جامعه بشری دارند.
- ۲) حقانیت مربوط به دین خاص است اما دامنه نجات گسترده است.
- ۳) متن حق واحد است اما کثرت ها ناشی از تفسیرهای متنوع همان متن است.
- ۴) دیدگاهی است که ادیان گوناگون را، راه هایی به سوی حقیقت می داند.

۹۴- اصطلاح اومانیزم به چه معناست؟

- ۱) به معنای رهایی انسان از بند خرافات و بازگشت ویژگیهای اصیل انسانی و چشم پوشی از نیروی ماورایی است.
- ۲) مکتبی سیاسی اجتماعی با تکیه بر اصالت فرد در برابر اصالت جامعه است که از آزادی انسان دفاع می کند.
- ۳) نظامی فلسفی با محوریت انسان و آزادی و حیثیت انسانی و مقیاس دانستن اوست.
- ۴) فرآیندی است که در طی آن نهادهای دینی منزلت اجتماعی خود را از دست داده و تحلیلهای طبیعی و عقلانی جایگزین آن می شود.

۹۵- براهین اخلاقی چه نوع برهانی است؟

- ۱) برهانی که وجود خدا را به عنوان پیش فرض قبول اخلاق می نگرد.
- ۲) برهانی که اخلاق نیکو را نشانه خداوند مهربان می داند.
- ۳) برهانی که یقین به خداوند را مقدمه اخلاق پسندیده می انگارد.
- ۴) برهانی که اخلاق و قوانین آن را منع اثبات خداوند می پندارد.

فلسفه غرب:

۹۶- یقینی ترین راه حصول معرفت در نظر رنه دکارت کدام موارد است؟

- (۱) شهود و استدلال (۲) تجربه و استدلال (۳) حس و تجربه (۴) شهود و تجربه

۹۷- از نظر رنه دکارت ریشه درخت علم چیست؟

- (۱) فیزیک (۲) ریاضیات (۳) مابعد الطبیعه (۴) منطق

۹۸- مقصود ایمانوئل کانت از معرفت پیشین چیست؟

- (۱) از نظر زمانی مقدم بر تجربه است.
(۲) مأخوذ از تجربه نیست.
(۳) از نظر زمانی مقدم بر حس است.
(۴) از نظر زمانی مقدم بر عقل است.

۹۹- علم اخلاق بر اساس دیدگاه جان لاک علمی است که:

- (۱) پذیرای برهان و استدلال است.
(۲) عاری از هر گونه برهان و استدلال است.
(۳) بر فرهنگها و سلیقه ها مبتنی است.
(۴) به حس و تجربه متکی است.

۱۰۰- به باور دیوید هیوم ما درباره عالم جسمانی:

- (۱) می توانیم وجود آن را اثبات کنیم.
(۲) وجود آن بر اساس حس و تجربه، بدیهی است.
(۳) وجود آن بر اساس عقل، بدیهی است.
(۴) نمی توانیم وجود آن را اثبات کنیم.

۱۰۱- به نظر ویتگنشتاین، صورتی که میان یک گزاره صادق و امر واقع متناظر با آن، مشترک است، کدام ویژگی را دارد؟

- (۱) قابل گفتن و بیان است. (۲) قابل اثبات است. (۳) قابل اشاره است. (۴) قابل احساس است.

۱۰۲- در مباحث اگزیستانسیالیسم، مقصود از وجود چیست؟

- (۱) وجود و هستی خداوند
(۲) وجود و هستی جهان
(۳) وجود و هستی انسان و جهان
(۴) وجود و هستی انسان

۱۰۳- کدام یک از فیلسوفان خود را به صراحت پیرو مذهب اصالت وجود دانست؟

- (۱) هایدگر (۲) سارتر (۳) مارسل (۴) هگل

۱۰۴- دیدگاه هایدگر درباره علت انحطاط غرب چیست؟

- (۱) غفلت از وجود و پرداختن به ماهیات
(۲) غفلت از اخلاق و پرداختن به وجود و ماهیات
(۳) غفلت از ماهیات و پرداختن به موجودات
(۴) غفلت از دین و پرداختن به ماهیات

۱۰۵- از نظر دکارت معیار صدق قضایا چیست؟

- (۱) استدلال (۲) شهود (۳) وحی (۴) وضوح و تمایز

زبان عربی:

عَيْنِ الْأَصْحَ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ أَوْ التَّعْرِيبِ (۱۰۶ - ۱۰۹)

۱۰۶ - « قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ... »:

- ۱) بر زمین حرکت کنید سپس دقت کنید آفرینش چگونه آغاز شده، سپس الله نشأت آخرت را بوجود آورد...
- ۲) در زمین سیر کنید آنگاه بنگرید چگونه خلقت را آغاز کرده است، سپس خداوند نشأت آخر را پدید می آورد...
- ۳) بر زمین سیر و سفر کنید آنگاه نگاه کنید به کیفیت آغاز کردن خلقت، آنگاه خداوند جهان آخرت را پدید می آورد...
- ۴) در زمین بگردید، سپس نظر کنید به اینکه آفرینش را چگونه آغاز کرده اند، آنگاه الله جهان آخرت را بوجود آورد...

۱۰۷ - « الْخِيَانَةُ شَرٌّ مَا يَعْمَلُهُ الْإِنْسَانُ، وَالْمَكْرُ وَالْخَدِيعَةُ لَا يُؤَدِّيَانِ إِلَى خَيْرٍ! »:

- ۱) خیانت بدترین چیزی است که انسان انجام می دهد، و مکر و خدعه به خیری منجر نمی شوند.
- ۲) خیانت شری است که انسان به آن عمل می کند، و حيله و مکر نباید به برکت و خیر منتهی شوند.
- ۳) خیانت شر آن اعمالی است که انسان مرتکب می شود، و مکر و نیرنگ انسان سبب انجام کار خیری نمی شوند.
- ۴) خیانت بد است مادامی که انسان عامل به آن است، و مکر و فریب هرگز باعث ایجاد خیر و نیکی نخواهند شد.

۱۰۸ - « قَالَ يَا هَارُونَ، مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا أَلَّا تَتَّبِعَنِ »: گفت ای هارون ....

- ۱) وقتی دیدی که آنها گمراه شده اند، چه چیز تو را از متابعت من بازداشت
- ۲) چون دیدی که آنان به راه ضلالت می روند، چه چیزی تو را از من متابعت من بازداشت
- ۳) وقتی دیدی که آنها گمراه شده اند، چه چیز مانع این شد که از من پیروی کنی
- ۴) چون آنان را دیدی که به راه ضلالت می روند، چه چیز مانع این شد که از من پیروی نکنی

۱۰۹ - « قَضَى الدَّهْرُ بِالتَّفْرِيقِ فَاصْطَبِرْ لِهْ وَلَا تَدْمُمِي أَعْمَالَهُ وَتَرْفُقِي! »:

- ۱) روزگار به جدائی حکم کرد، پس بر آن صبر پیشه کن و کارهایش را نکوهش مکن و مدارا کن.
- ۲) قضای روزگار جدا شدن بود، پس صبور باش و اعمال زیبا را سرزنش مکن و مهربان باش.
- ۳) زمانه فراق را ترجیح داد، پس بسیار صبر کن و کارهای دنیا را مذموم مدار تا با تو مدارا کند.
- ۴) جدائی ما حکم روزگار بود، پس شکیبائی پیشه کن و از اعمال دنیا گله مند مباش تا روزگار بر وفق مرادت باشد.

۱۱۰ - عَيْنِ الْخَطَأِ:

- ۱) ألا تعیننی؟ إن حملي ثقيل و أنا هرم : آیا کمکم نمی کنی؟ بارم سنگین است و من پیرم.
- ۲) لم تُعد هذه المدينة صالحة للإقامة : این شهر دیگر جای اقامت نیست.
- ۳) تعال ساعدنی و احتقب شكري : بیا کمکم کن و مرا ممنون خود ساز.
- ۴) دَعَهُ حَيْثُ هُوَ : همانجا که هست با او وداع کن.

عَيْنِ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ:

۱۱۱ - « هر حاکمی سعی می کرد برای خود ادیبانی برگزیند تا بدانها با دیگر حاکمان رقابت کند، حتی بعضی حاکمان وزیران خود را از بین ادیبان انتخاب می کردند! »:

۱) كل من الحكام كان يسعى أن ينتقى أدباء لنفسه لينافس الحكام الآخرين، حتى أن البعض من الحكام كانوا ينتخبون الوزراء من بين الأدباء

- ۲) كان كل الحكام يحاولون في انتقاء الأدباء لهم لمنافسه سائر الحكام، حتى أن البعض من الحكام جعلوا ينتخبون الأدباء كوزراء لأنفسهم
- ۳) كان كل حاكم يسعى أن ينتخب لنفسه ادباء ينافس بهم الحكام الآخرين، حتى أن بعض الحكام كانوا يستوزرون وزراء هم من بين الأدباء
- ۴) كل حاكم من الحكام كان يحاول أن ينتخب له أدباء ينافسون سائر الحكام، حتى أن بعض الحكام أخذوا يستوزرون الأدباء لأنفسهم

عین الصحيح فی التشکیل (۱۱۲-۱۱۳)

۱۱۲- «زویت لی الارض فاریت مشارقها و مغاربها، و سیبلغ ملک امتی ما زوی لی منها!»:

(۱) زَوَيْتُ، مَشَارِقُ، يَبْلُغُ، زَوَى (۲) الأَرْضُ، أَرَيْتُ، مَغَارِبُ، مُلْكُ (۳) مَشَارِقُهَا، مُلْكُ، أُمَّتِي، زَوَى (۴) أَرَيْتُ، مَغَارِبُهَا، سَيَبْلُغُ، أُمَّتِي

۱۱۳- عین الخطأ:

(۱) عِلْمُهُ بِالْأُمُوتِ الْمَاضِيْنَ كَعِلْمِهِ بِالْأَحْيَاءِ الْبَاقِيْنَ، وَ لَا شَكَّ فِي ذَلِكَ! (۲) بَلْ خَلَقَ مَا خَلَقَ فَأَقَامَ حَدَّهُ وَ صَوَّرَ مَا صَوَّرَ فَأَحْسَنَ صُورَتَهُ، (۳) لَيْسَ لَشَيْءٍ مِنْهُ إِمْتِنَاعٌ، وَ لَا لَهُ بِطَاعَةٌ شَيْءٌ إِنْتِفَاعٌ، (۴) لَمْ يَخْلُقِ اللَّهُ الْأَشْيَاءَ مِنْ أَسْوَاطٍ أَوْ أَوْتَلِ اِبْدِيَّةٍ،

عین الصحيح فی الاعراب و التحليل الصرفي (۱۱۴-۱۱۶)

۱۱۴- الصّحة لا يعرف قدرها إلا الإنسان الذي أصيب بمرض عضال!:

(۱) أصيب: مزيد ثلاثي (من باب إفعال)، معتل و أجوف (إعلاله بالقلب) / فعل و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية و صلة و عائدها الضمير المستتر

(۲) قدر: مفرد مذكر، مشتق (صفه مشبّهة)، معرّف بالاضافه، معرب / مشغول به و منصوب على أنه مفعول به

(۳) الصّحة: مفرد مؤنث، مشتق (صفه مشبّهة) / مشغول عنه و إما مرفوع على الابتداء أو منصوب على المفعولية لفعل محذوف

(۴) الانسان: مفرد مذكر، جامد، معرب، ممنوع من الصرف / مستثنى مفرغ و مرفوع على أنه بدل للمستثنى منه المحذوف و هو فاعل

۱۱۵- «كان عمر بن عبد العزيز عالما تقيا و سار سيره مرضية!»:

(۱) سيرة: مفرد مؤنث، جامد و اسم المزة (مصدره: سير)، منصرف / مفعول مطلق لبيان العدد و منصوب

(۲) تقياً: مشتق و صفه مشبّهة (مادته: ت ق ي)، معرب، منقوص، منصرف / نعت و منصوب بالتبعية للمنعوف «عالما»

(۳) مرضية: اسم، مشتق و صفه مشبّهة (مصدره: رضی)، نكرة، صحيح الآخر / نعت مفرد و منصوب بالتبعية للمنعوت «سيره»

(۴) ابن: مفرد مذكر، جامد، معرف بالاضافة، معرب / عطف بيان و مرفوع بالتبعية للمعطوف عليه «عمر»

۱۱۶- «زين الشباب و زين طلاب العُلا هل انت بالمهجع الحزينة داري!»:

(۱) زين (الأولى): منادى مضاف، و قد جاز حذف حرف النداء «يا» دون غيره، حذفاً لفظياً فقط مع ملاحظة تقديره

(۲) داري: مشتق و اسم فاعل (مصدره: دراية) و مرفوع محلاً على الخبرية، و لم تبدل ياء المنقوص الى تنوين عوض، مراعاة لوزن الشعر

(۳) العُلا: مضاف إليه بإضافة لفظية، و مفعول به لشبه الفعل «طلاب» و في محل الرفع، و قد رسمت ألفه طويلة لكونها مقلوبة من الياء

(۴) المهجع: جمع تكسير (مفرده: مهجة، مؤنث) و متعلق الجار و المجرور محذوف، و شبه الجملة خبر للمبتدأ «أنت»

عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۱۲۰-۱۱۷)

۱۱۷- عين الصحيح عن حركة همزة «ان»:

(۱) ألا أن بعد الشدة فرجا

(۲) لعمرك أن الحياة دقائق و ثوان

(۳) حدّثنا المحدث إن زكاة العلم نشره

(۴) قلت لصديقي إنني سأحضر غداً

۱۱۸- «واجهنا في الطريق مسافرين يسرون بعجلة!». عين الصحيح في المبني للمجهول:

(۱) وُجِهْنَا مَسَافِرُونَ فِي الطَّرِيقِ يَسَارُونَ عَنِ عَجَلَةٍ

(۲) وُجِهْنَا مَسَافِرُونَ فِي الطَّرِيقِ يَسَارُونَ عَنِ عَجَلَةٍ

(۳) وَوَجِهْنَا فِي الطَّرِيقِ مَسَافِرُونَ يَسِيرُونَ بِعَجَلَةٍ

(۴) وَوَجِهْنَا فِي الطَّرِيقِ مَسَافِرُونَ يَسِيرُونَ بِعَجَلَةٍ

۱۱۹- عين الصحيح في المفعول لأجله:

(۱) لَمَّا طَالَتِ الْمَقَالَةَ جَمَعَ آرَاءَ كَاتِبِهَا إِفَادَهُ مِنْهُ

(۲) عَلَيْنَا أَنْ لَا نَكْذِبَ فِي حَيَاتِنَا إِذْ خَارَا لِلْأَمْوَالِ فَقَطْ

(۳) بَادَرْنَا بِاسْتِحْكَامِ الْاسْتِحْكَامَاتِ إِحَاطَةَ الْعَدُوِّ اللَّدُودِ بِنَا

(۴) إِنِّي أَحْتَرَمُ الْخَلِيقَ حَبّاً لِخَلْقِهِ الْجَمِيلِ

۱۲۰- عين الجملة الفعلية في محل الرفع:

(۱) إِلَى اللَّهِ أَشْكُو مَعْشَرًا يَعِيشُونَ جَهَالًا وَ يَجْهَلُونَ ذَلِكَ

(۲) إِنَّ الْجِهَادَ بَابُ فَتْحِهِ اللَّهُ لِخَاصَّةِ أَوْلِيَائِهِ دُونَ غَيْرِهِمْ

(۳) أَقَمْتُ لَكُمْ عَلَى سَنَنِ الْحَقِّ فِي جِوَادِ الْمُضَلَّةِ حَيْثُ تَلْتَقُونَ وَ لَا دَلِيلَ

(۴) مَا زَلْتُ مَدْفُوعًا عَنِ حَقِّي مِنْذُ قَبْضِ اللَّهِ نَبِيِّهِ (ص) حَتَّى يَوْمِ النَّاسِ هَذَا